

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om Sandhed, Storhed og Skiønhed

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 37. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_312_2-txt-shoot-idm540/facsimile.pdf (tilgået 26. maj 2024)

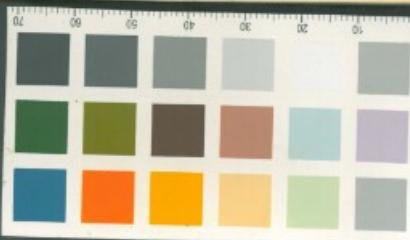
Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

fagernes Grundsetning unegtelig selv det Største, og hvorved virkede, den, uden ved Ord som udtrykede aandigt Syn: ved Udsagn om en Forbindelse mellem det Sandelige og Over-Sandelige, som fors vandlede det Timelige til Billede af noget Evigt! Ja, trostede man sig til at nægte alle Sagn fra Oldtids Dage, det tor man dog ikke nægte, at Propheterne og Apostlernes Ord have haft Virkninger, hvis Mage i Storhed man forgivernes sager, og hvorledes man da end vender sig, kan man ikke undgaae den Beklendels, at Billedet var hidindtil det Største paa Jordens, ja, vilde man indvende, at Christus dog var større, da veed man hvad Skriften siger: Ordet blev Kjøb og Saues med den Enghæernes Hærheds, noget der neppe nedfatter Ordets Kraft, men vel uviser den med alle de Under-Værker, som Christi Ord virkede.

Hvad der altsaa har været meget urimeligt i de mange Britte, Smaaes Nine, der ikke kunde se Mennesket højere end til Hænderne, eller langere end til Tandenre, det: at ubegribelige Ord som de kun los ab, kunde forдум gjøre saa mægtigt et Indtryk paa Folkene, og virke Ding, som de al-lerfornufigste og fætteligste Ord kun bare Vand imod, det maae vi nu finde saare rimeligt, thi de pragtiserende Historiestrivere maae snakke saamegt de

vil om de store Virkninger af smaa Aarsager, saa kan vi dog ikke sose dem i, dets til Bekrefteelse, at overvælte Aarsagernes evige Grundsetning, som ikke alene byder at al Virkning skal have en Aarsag, men en Aarsag hvis Kraft har frembragt den; heller ikke er det lykkedes vor Tids mange smaa Aarsager at bevise deres Undlings. Drom med nogen Virkning som er Hovedet højere end de selv. Men get mere maa det være os klart, at Intet egentlig synes os stort, uden netop forsaavidt det er os ubegribeligt, thi ligsaalidt som vi kunde sandelig stort, hvad vi kan holde inden i vor Haand, ligesaaz lidt synes nogen Forestilling eller noget Ord os stort, naar vi kan begribe dem, og naar vi finde os selv store, da kommer det netop af at vi ikke begribe os selv, saa det er intet Under, at man i en Tid, da man indbildte sig at begribe Alt, og begreb ikke det mindste af sig selv, saaft i Forundering over sin egen ubegribelige Storhed. Vi navnede Forundering, og mindes berved om, at det netop er Udtrykket for den ubilkærlige Virkning, det vi ansæt for Stort gior paa os, naar vi ikke forstender, som naar vi møde en virkelig Storhed, let kan see, men hvad vi begriber, forunder vi os ikke over, og her ses vi da atter at hvad der skal føre det store Ord, maa nødvendig have noget os ubegribeligt hos sig. Blive vi altsaa

Eloge tilgavns, saa Eloge f. Ex. at vi begreb det Ord
hvorfed Gud slæbde Verden, da maatte vi sige, at
Ordet var ikke længer det Største i Verden, og
maatte nemt kunne bevise det, ved at omslabe Ver-
den, som ingen Ting, men saalænge maae vi sie,
for vi sætte os over Ordet, om vi ikke vil blive til
Skamme, naar Ordet gaar fra os, og vi vendte Nos-
sen i Veiret.

Saavist nu, som man har hørt det Græmpele,
at Folk hævede sig over Ordet, og modtagde den evige
Sandhed, saavist har der ogsaa været Logn i Ver-
den, og jeg paastaaer: der er saa endnu, hvilket man
vel er saa soelig at indtromme, om ikke for Sand-
heds, saa dog for sin egen Skyld, thi hvem der vil-
be nægte det, maatte med det Samme erklaere
mit Ord for Logn, hvorfed han da kun betræf-
tede hvad han vilde nægte, og gjorde ikke mit, men
sit Ord til Logn. Se der nu Logn i Verden,
ha har den vist nok hverken Lod eller Deel i Sand-
heden selv, men har dog, hvordan det saa epd er
gaest til Part i Verden, og intil Viders, som det
synes, Haand i Hanke med Sandhed, og det er alt
store Ting, thi har Lognen først faaet Munden paa
Gang, da kan vi ikke twivle om, det jo er dens Lyk-
at føre det store Ord, og har den først Part i Ver-
den, maa den sagtens stæbde efter at arrondere sig.

